

Arbetsgivarfrågor

Nr 17

Juli 2008

I Ny ledighetsgrund: Ledighet med vårdnadsbidrag Beräkning av uppsägningstid

II Asbestexponering i arbetet – förändring av villkor i TFA

I Ny ledighetsgrund: Ledighet med vårdnadsbidrag

Den 1 juli 2008 trädde en ny ledighetsform i kraft. De nya reglerna ger föräldrar som har helt vårdnadsbidrag rätt att vara lediga från arbetet.

Enligt uppgifter från Sveriges Kommuner och Landsting kommer 99 kommuner att införa vårdnadsbidraget. 15 kommuner, däribland Stockholm, inför bidraget från den 1 juli 2008.

Ledighet

Den nya rätten till ledighet införs genom att en sjätte ledighetsgrund införs i 3 § föräldraledighetslagen. Enligt den nya bestämmelsen har en förälder till ett barn för vilket helt vårdnadsbidrag utges rätt att vara helt ledig eller att förkorta den normala arbetstiden med hälften. Den nya ledighetsgrunden kallas ledighet med vårdnadsbidrag.

Även om vårdnadsbidrag i och för sig kan utges till förälder som förvärvsarbetar är det en förutsättning för ledigheten att föräldern vårdar barnet genom att ta hand om det under den aktuella tiden.

En arbetstagare som vill vara ledig med vårdnadsbidrag skall anmäla detta till arbetsgivaren minst två månader i förväg eller, om det av någon anledning inte kan ske, så snart som möjligt.

I övrigt gäller de sedvanliga reglerna i föräldraledighetslagen om förläggning av ledighet, beslut om ledighet, återgång i arbete samt förbud mot missgynnande behandling även ledighet med vårdnadsbidrag.

Vårdnadsbidrag

En förutsättning för rätt till ledighet är att vårdnadsbidrag utges för barnet. Reglerna om vårdnadsbidrag finns i lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag. Det är kommunen som utger vårdnadsbidrag och det är valfritt för kommunerna att införa denna förmån.

De kommuner som beslutar att införa vårdnadsbidrag får utge sådant bidrag med högst 3 000 kronor per månad och barn. Vårdnadsbidrag kan utges som helt eller reducerat bidrag. Helt vårdnadsbidrag är bidrag för ett barn som inte har plats i förskoleverksamhet. Reducerat vårdnadsbidrag är bidrag för ett barn som har plats på deltid i förskoleverksamhet. Vårdnadsbidrag utges inte om barnet har en plats i förskoleverksamhet på heltid. Rätten till ledighet gäller endast när helt vårdnadsbidrag utgår.

Vårdnadsbidrag får tidigast utges efter det att föräldrapenning med anledning av barnets födelse har lämnats för sammanlagt 250 hela dagar. Vårdnadsbidrag kan endast utges till barn som fyllt ett men inte tre år.

Uppsägningstid

Den 1 juli 2008 ändrades också anställningsskyddslagens regler om uppsägningstid. Om en arbetstagare som är helt ledig med vårdnadsbidrag sägs upp på grund av arbetsbrist börjar uppsägningstiden löpa först när arbetstagaren helt eller delvis återupptar arbetet eller när arbetstagaren skulle ha återupptagit sitt arbete enligt den anmälan om ledighet som gäller när uppsägningen sker.

Motsvarande regel finns sedan tidigare beträffande arbetstagare som är mammaledig eller helt föräldraledig med eller utan föräldrapenning.

II Asbestexponering i arbetet – förändring av villkor i TFA

Riskerna med asbest i arbetslivet har reducerats. Sedan 1976 är användningen av asbest förbjuden om inte särskilt tillstånd beviljats av Arbetsmiljöverket. Den tidigare användningen av asbest leder dock fortfarande till sjukdomsfall.

Sjukdomar på grund av asbest utvecklas långsamt och visar sig först 20-40 år efter exponering. I de flesta fall är den skadade då inte längre yrkesaktiv. Den som varit utsatt för skadlig inverkan i arbete vid företag som tecknat försäkring om TFY eller TFA och på grund av den skadliga inverkan drabbats av arbetsjukdom äger rätt till ersättning enligt regeln om efterskydd i TFA även om an-

ställningen upphört, förutsatt att arbetssjukdomen visat sig innan den skadade uppnått 65 års ålder.

Efterskyddet har genom tidigare överenskommelse utsträckts till 70 år för försäkrad som fått cancer orsakad av asbestexponering i arbetet. Svenskt Näringsliv, LO och PTK har träffat överenskommelse om att förlänga efterskyddet ytterligare. Ersättning kan lämnas om cancersjukdom orsakats av asbestexponering i arbetet, förutsatt att skadan har visat sig innan den skadade uppnått 75 års ålder. Bestämmelsen gäller för skador som visar sig efter den 30 juni 2008.

* * *

Samtliga cirkulär finns på vår hemsida www.li.se.

Det finns möjlighet att få våra cirkulär i arbetsgivarfrågor snabbare via e-post. Kontakta Lotte Andersson på tel 08-762 65 18 eller maila till lotte.andersson@li.se och ange din mailadress.

Med vänlig hälsning
LIVSMEDELSFÖRETAGEN

Anna Nordin